

עין משפט ונר מצוה

י' א מיי פ"ג מהלכות שחיטה הל' יב טו"ש"ע י"ד ס' רנב סעיף י:
יה ב מיי שם הל' יג יד ועי' בכ"מ טו"ש"ע שם סעיף ט:

יג ג מיי שם הל' יא טו"ש"ע שם סעיף ח:

כ ד מיי שם הלכה י טו"ש"ע שם סעיף ז:

כא ה מיי שם הל' יג טו"ש"ע שם סעיף יא:

כב ו מיי שם הל' ח טו"ש"ע שם סעיף א:

כג ז מיי שם הלכה ט טו"ש"ע שם סעיף ז:

כד ח מיי שם הל' טז טו"ש"ע שם סעיף יג:

ט נמי"י שם הלכה טו טו"ש"ע שם סעיף יב):

שיטת מקובצת

א) ומתבניתין ליבא לאותובי עלה דרב:

קמ:

הבי גרסין וכן נמנא בספר ישן והתניא אס אפרוח טרפה חייב וקא סלקא דעתך דטרפה קאי אאפרוח ומשני הכי קאמר אפרוח שאמו טרפה אכל לספרים דגרסי אפרוחים טריפות אינו מיוסב: **שני** סדרי ביצים זה ע"ג גב זה מהו. פי' אי הוי חליצה ויכול ליקח התחתונים קודם שילוח ואי לא הויא חליצה אסור ליקח עד שישלח כדאמרין לקמן: **מה** ביניהן דלא נגע עלייהו. תימא הא דמחייב לעיל ברובדי אילן היכי מיירי אי אפילו בלא נגע מן הדג כלל מאי משני הכא אף על גביהן דלא נגעה עלייהו והיינו רובדי אילן משמע הא מן הדג נגעה אכתי תקשה דהא חייב ברובדי אילן לעיל אע"ג דלא נגעה כלל ואי לא מחייב לעיל אלא בנגעה מן הדג דוקא אס כן מאי קאמר בסמוך מעופפת אינטריכא ליה דאפילו כנפיה נוגעות בקן כיון דההוא נוגעים בקן הדג אכתי תקשה לימתי רובדי אילן וכ"ש מעופפת דהא ברובדי אילן מיירי נמי בנוגעים מן הדג: לא

משילוח יאה וטהור וטהור חייב דלמא בקורא: קורא וזכר רבי אליעזר מחייב וחכמים פוטרין: אמר רבי אבהו מאי טעמא דרבי אליעזר אתיא דגירה דגירה כתיב הכא יקורא דגר ולא ילד וכתיב התם ²ובקעה ודגרה בצלה אמר ר"א מחלוקת בקורא וזכר אבל בקורא נקבה דברי הכל חייב פשיטא קורא וזכר תנן מהו דתימא רבנן אפילו קורא נקבה פטרי והא דקתני וזכר להודיעך כחו דרבי אליעזר קמשמע לן ⁬ו אמר רבי אלעזר מחלוקת בקורא וזכר אבל דעלמא דברי הכל פטור פשיטא קורא וזכר תנן מהו דתימא רבי אליעזר אפי' וזכר דעלמא מחייב והאי דקתני קורא וזכר להודיעך כחן דרבנן קמ"ל תניא נמי הכי וזכר דעלמא פטור קורא וזכר ר"א מחייב וחכמים פוטרין: **מתני'** היתה מעופפת בזמן שכנפיה נוגעות בקן חייב לשלח אין כנפיה נוגעות בקן פטור מלשלח ואין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת חייב לשלח שנאמר קן קן מכל מקום יהיו שם אפרוחים מפריחים או ביצים מוזרות פטור מלשלח שנאמר ³והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים מה אפרוחים בני קיימא אף ביצים בני קיימא יצאו מוזרות ומה הביצים צריכין לאמן אף האפרוחין צריכין לאמן יצאו מפריחין: **גמ'** תנו רבנן רובצת ולא מעופפת יכול אפי' כנפיה נוגעות בקן ת"ל רובצת מאי תלמודא מדלא כתיב יושבת אמר רב יהודה אמר רב היתה יושבת בין שני רובדי אילן רואים כל שאם תשמט נופלת עליהם חייב לשלח ואם לאו פטור ⁬ומיתבי היתה יושבת ביניהן פטור מלשלח על גביהן חייב לשלח היתה מעופפת אפי' כנפיה נוגעות בקן פטור מלשלח מאי לאו על גביהן דומיא דביניהן מה ביניהן דנגעה בהו אף על גביהן דנגעה בהו אבל רובדי אילן פטור לא על גביהן דומיא דביניהן מה ביניהן דלא נגעה עלייהו אף על גביהן דומיא דביניהן מה ביניהן דלא נגעה עלייהו אפי' כנפיה נוגעות בקן פטור מלשלח מאי לאו על גביהן דומיא דביניהן מה ביניהן דלא נגעה עלייהו אף על גביהן דנגעה בהו אבל רובדי אילן פטור אי הכי אדקתני סיפא היתה מעופפת אפי' כנפיה נוגעות בקן פטור ליתני

קרינא ציה: מה צינין דלא נגעה עלייהו אף על גביהן דלא נגעה עלייהו. מלעיל וסוב אין כאן נגיעה דאי נמי נגעה מן הדדין אינה נגיעה דעל צעינן ואפילו הכי קתני חייב הואיל ועליהן רוצנת: ליסני רובדי אילן. ואע"ג דיושבת במקומה תחתיה דפטור וכ"ש מעופפת דאינה רוצנת: מן הדג. שנוגעת בצדיהן ולא על גביהן: אף על גביהן דלא נגעה עלייהו. וסוב אין כאן נגיעה ואפילו הכי הואיל ויושבת חייב דרוצנת קרינא ציה: מה צינין דנגעה בכו. דאי לא נגעה לא אינטריךך לאשמועינן: אף על גביהן דנגעה בכו. מלמעלה:

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

א"כ. דלמן נמי מקשת להו ומתקח לך^א ולא לכלביך ממעט האס כמו האפרוחים אס טמאה נמי מהתם אימעטי: **והסניא אס אפרוחים טרפה חייב לשלח**. קס"ד דה"ק אמן של אפרוחים שהן טרפות והאס כשרה חייב לשלח ולא דרשינן תקח לך ולא לכלביך: **מיעוט סימנים**.

של אפרוחין תחת האס: מהו. לחייבו בשלוח האס כיון שצידו לגמור את השחיטה תקח לך קרינא ציה וחייב לשלח או דילמא השתא מיהת כל זמן שלא גמר בהם סימנים פטור מלשלח ונטול את האס צהיתר ואח"כ גומר שחיטה: **מעליה**. פרוסה על הציצים והאס רוצנת עליה מי הויא חליצה דלא ליצעי שלוח דלא קרינא ציה רוצנת או לא: **כנפים**. נולה תלושה: **ציצים** מוזרוס. שאין אפרוח חא מהן כדאמר' במתני' דלא מייחיבי בשלוח: מהו שיוחלו. אס תמנא לומר ציצים מוזרות חוללים צ' סדרי ציצים בני קיימא זה ע"ג זה מהו אס נתכוין לטוול התחתונים מי הוו אלמנעים חליצה ופטור מלשלח או לא: וזכר לאו

בר שלוח הוא כדאמרין לקמן אכל וזכר דברי הכל פטור דהא אס כתיב ובקורא הוא דמחייב ר' אליעזר משום דכתיב ציה דגירה כדלקמן: **ססיל**. עוף טהור ^אודומה ליונה: **דלמא**. הא דתני בטהור וטהור חייב בקורא נקבה דמנהגו בךך ומודו בקורא נקבה אפי' אין הציצים שלה כדלקמן דהואיל ודרכה הוא לגדלן והאס רוצנת קרינא ציה וכי רוצנת על צינת עוף טמא פטור דכתיב תקח לך ולא לכלביך אכל עוף אחר בטלה דעתו ואינה בשלוח: **ובקעה** ודגרה. מה התם דגירה מעליא דבמינו משתעי קרא אף הכא דגירה מעליא בא אכל הקורא נקבה אפילו אין הציצים שלה חייב לשלח דהאס קרינא ציה הואיל ומנהגו בךך אכל וזכר דעלמא דברי הכל פטור והאס רוצנת כתיב ולא האב רוצן ובקורא הוא דמחייב ר' אליעזר משום דכתיב ציה דגירה לא שגא וזכר ולי"ש נקבה: **כחן** דרננן. דאפילו בקורא פטרי אי לא דנקבה היא אע"ג דכתיב ציה דגירה אס צעינן ולא וזכר: **מתני'** מפריחים. גדולים: **גמ'** היום יושבת צין שני רובדי אילן. והציצים תחתיה אכל הענפים סומכים ומגביהים אותה באויר: כל שאילו ידחה זה מזה תשמט האס ותפול עליהן חייב ואס נופלת לנדידן פטור: **צינין**. ציאה מכאן וציאה מכאן: **אפילו כנפיה נוגעות** ^זצון פטור. ולקמן מפרש לה ^חמן הדג: מה צינין **אפילו נגעה בכו**. ואשמועינן פטור דעל צעינן: **אף על גביהן**. דקתני חייב בדנגעה בכו וממתני' ליכא לאותובי אלאדרב דצעי נוגעים משום דמתניתין במעופפת הא צין שני רובדי אילן רוצנת

ציה וכי רוצנת על צינת עוף טמא פטור דכתיב תקח לך ולא לכלביך אכל עוף אחר בטלה דעתו ואינה בשלוח: **ובקעה** ודגרה. מה התם דגירה מעליא דבמינו משתעי קרא אף הכא דגירה מעליא בא אכל הקורא נקבה אפילו אין הציצים שלה חייב לשלח דהאס קרינא ציה הואיל ומנהגו בךך אכל וזכר דעלמא דברי הכל פטור והאס רוצנת כתיב ולא האב רוצן ובקורא הוא דמחייב ר' אליעזר משום דכתיב ציה דגירה לא שגא וזכר ולי"ש נקבה: **כחן** דרננן. דאפילו בקורא פטרי אי לא דנקבה היא אע"ג דכתיב ציה דגירה אס צעינן ולא וזכר: **מתני'** מפריחים. גדולים: **גמ'** היום יושבת צין שני רובדי אילן. והציצים תחתיה אכל הענפים סומכים ומגביהים אותה באויר: כל שאילו ידחה זה מזה תשמט האס ותפול עליהן חייב ואס נופלת לנדידן פטור: **צינין**. ציאה מכאן וציאה מכאן: **אפילו כנפיה נוגעות** ^זצון פטור. ולקמן מפרש לה ^חמן הדג: מה צינין **אפילו נגעה בכו**. ואשמועינן פטור דעל צעינן: **אף על גביהן**. דקתני חייב בדנגעה בכו וממתני' ליכא לאותובי אלאדרב דצעי נוגעים משום דמתניתין במעופפת הא צין שני רובדי אילן רוצנת

ציה וכי רוצנת על צינת עוף טמא פטור דכתיב תקח לך ולא לכלביך אכל עוף אחר בטלה דעתו ואינה בשלוח: **ובקעה** ודגרה. מה התם דגירה מעליא דבמינו משתעי קרא אף הכא דגירה מעליא בא אכל הקורא נקבה אפילו אין הציצים שלה חייב לשלח דהאס קרינא ציה הואיל ומנהגו בךך אכל וזכר דעלמא דברי הכל פטור והאס רוצנת כתיב ולא האב רוצן ובקורא הוא דמחייב ר' אליעזר משום דכתיב ציה דגירה לא שגא וזכר ולי"ש נקבה: **כחן** דרננן. דאפילו בקורא פטרי אי לא דנקבה היא אע"ג דכתיב ציה דגירה אס צעינן ולא וזכר: **מתני'** מפריחים. גדולים: **גמ'** היום יושבת צין שני רובדי אילן. והציצים תחתיה אכל הענפים סומכים ומגביהים אותה באויר: כל שאילו ידחה זה מזה תשמט האס ותפול עליהן חייב ואס נופלת לנדידן פטור: **צינין**. ציאה מכאן וציאה מכאן: **אפילו כנפיה נוגעות** ^זצון פטור. ולקמן מפרש לה ^חמן הדג: מה צינין **אפילו נגעה בכו**. ואשמועינן פטור דעל צעינן: **אף על גביהן**. דקתני חייב בדנגעה בכו וממתני' ליכא לאותובי אלאדרב דצעי נוגעים משום דמתניתין במעופפת הא צין שני רובדי אילן רוצנת

קרינא ציה: מה צינין דלא נגעה עלייהו אף על גביהן דלא נגעה עלייהו. מלעיל וסוב אין כאן נגיעה דאי נמי נגעה מן הדדין אינה נגיעה דעל צעינן ואפילו הכי קתני חייב הואיל ועליהן רוצנת: ליסני רובדי אילן. ואע"ג דיושבת במקומה תחתיה דפטור וכ"ש מעופפת דאינה רוצנת: מן הדג. שנוגעת בצדיהן ולא על גביהן: אף על גביהן דלא נגעה עלייהו. וסוב אין כאן נגיעה ואפילו הכי הואיל ויושבת חייב דרוצנת קרינא ציה: מה צינין דנגעה בכו. דאי לא נגעה לא אינטריךך לאשמועינן: אף על גביהן דנגעה בכו. מלמעלה: לימתי

מסורת הש"ס

א) [וספתא פי' הי"ב ע"ש], ב) [דברים כב], ג) [כדאיתא לעיל סב], ד) צ"ל בקן,

תורה אור השלם

1. קרא דגר ולא ילד עשה עשר ולא במשפט בחצי קפיו יעובנו ובאחריתו ידחה בבל: ירמיהו יד יא
2. שקמה קננה קפוז ותמלט ובקעה ודגרה בצלה אך שם נקבצו דיות אשה רעותה: ישעיהו יד טו
3. כי יקרא קן צפור לפיך בדרך בבל עץ או אלעזר אפרוחים או ביצים והאם רבצת על האפרוחים או על הציצים לא תקח האם על הבנים: דברים כב ו

הגהות הב"ח

א) גמ' להודיעך כחו דר' אלעזר קמ"ל (ולאמר ר' אלעזר) תא"מ וי"צ ס"א איבא דאמרי אמר ר"א: (ב) רש"י ד"ה אפי' וכו' מפרש לה בנוגעות מן הדג:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) גמ' הושיט ידו לקן ושטט מיעוט סימנין. י"צ עי' ש"ך ב"ד ס' רנ"ב ס"ק ט"ו ועוד נלע"ד די"ל בגרנות דכשר עד שנפסק רובו ומה דלמר בעל האשעיא כיון דאילו שציק להו מטרפי וכו' ר"ל שהעוף ע"י הכאב מתנענע והולך עד שיפסק רובו כנלע"ד: [ב] רש"י ד"ה ובקעה ודגרה וכו' דגירה מעליא. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אכל בקורא נקבה וכו' ומנהגו בךך כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אכל וזכר וכו' ובקורא הוא וכו' כמ"ל:

מסורת הש"ס

(א) [בס"פ: ממניחא], (ב) [נ"ל חלל אפרוח], (ג) [נעיל קלט], (ד) [נ"ל לקן כן איתח במשה שבמשניות], (ה) כ"מ לא, (ו) [מכות טו. טז.], (ז) [שבת קטז. סוכה נג. מדרש סו: מכות יא.], (ח) [מכות טז. יז.], (ט) [ויקרא ד], (י) לקחת שלח קיים וכו'. כנ"ל רש"י, (כ) [מדרש פז.], (ל) בס"פ טסף: דשלח,

תורה אור השלם

1. כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרוחים או בריצים והאם רבצת על האפרוחים או על הבריצים לא תקח האם על הברצים: ובריש כב ו על הברצים: ובריש כב ו 2. שלח תשלח את האם ואת הברצים תקח לך למען יטב לך והארכת ימים: ובריש כב ו 3. וכבש המטהר את בגדיי וגלח את כל שער ויחזץ במים וטהר ואחר כבוא אל המחנה וישב בחצר לאהלו בשעת ימים: ויקרא יח ה 4. לא תעשק את רעך ולא תגול לא תלך פעלת שכיר אתך עד בקר: ויקרא יט יג 5. ותקח בי חטאת ואשה והשיב את הגולל אשר גזל או את העשק אשר גזל את הפקדון אשר הפקד אחר את האבדה אשר קבצא: ויקרא כג כג

הגהות הב"ח
(א) גמ' איפכא אין שם אלא אפרוח אחד: (ב) שם ומאי אולמיה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] גמ' מהו דמיא כיון דאסור בתשמיש המטה. כ"צ ע"י מר דף נח ע"ב בתוס' ד"ה הר"ף וכו' יעשויה בטהי"ד מ"ש בשם סוגין לידחי ל"ת ועשה וז"ע דכאן נאמר רק מדחיית עשה: [ב] תוה' ד"ה לא לריכא דעבר ושקליה דלאו עבריה וכו'. כ"ב ע"י על דבריה בדין שמועה כלל כ"כ דף פג ע"ה:

שילוח הקן

לִיטְנֵי רוֹצֵדֵי אֵילָן. אע"ג דדמיא לרצינה וכ"ש מעופפת: ה"ג א"כ **ליכוּכּוּ** והאם **רוֹצֵנֶה** עליהן: לאקושי אפרוחין לצינים. למפטר מפריחים: וצינים לאפרוחים. למפטר מוזרות. ועל כרחק קן מ"מ לרצות צינה אחת ואפרוחים וצינים רבים רצוצ קנים: **בַּרְתְּנִי** נטל **את הצינים ואח"כ חזרה האם עליהם**

פטור מלשלח. דכיון דנטל את הצינים

היה ליה קן מוזמן: **גב'** ואימא.

משלח לאתויי עוד פעם שניה ומו

לא: א"ל **שלח לעולם משמע**. ורצוי

דמשלח להכי הוא דאמא: אין לי.

דנריך שלח חלל לדבר הרשות: לדבר

מלוא. כגון קן יולדת וטהרת מזורע

מניין ת"ל משלח: הא לאו הכי ה"א

לדבר מלוא. לא צעי שלח והא שלח

עשה ול"ת הוא תשלח ולא תקח ואין

עשה של ולקח למטהר^(ט) דוחה את

שניהם: לא **לריכא דעבר** ושקליה.

ואשמועינן דחזור ומשלח ואי לא רצי

דבר מלוא ה"א דהיכא דעבר ונטלה

דכבר עבר על לאו דלא תקח מו לא

קאי בצאפיה עשה דטהרת מזורע

אלא עשה דשלוח דאכתי צעמוד ושלח

קאי ואימא לידחיה. ולקמן פריך מאי

אולמיה דעשה דמזורע מעשה שילוח

דנימא דנידחיה דליצטרין לרצוי:

דלאו עבריה. הללו כבר עבר עליה:

הניחא למאן דסני. במסכת מכות

(דף טו.) קיימו ולא קיימו. כל מלות

ל"ת שיש בה קום עשה כגון זה שניתק

הללו לעשה דמשמע לא תקח ואם

י לקחה קיים עשה שבה כשהתרו צו

לא תקח ולקחה ושלחה בתוך כדי דבור

של התראה פטור ואע"פ שעבר על לא

תקח דלכך נתקו לעשה לומר אם

עברת על אזהרה זו עשה זה והפטור

לא קיים עשה שבה תוך כדי דבור

דקי"ל^(ט) תכ"ד כדבור דמי כי עבר על

התראה חייב אפילו שלחה אחר זמן

הכא נמי איכא למימר עבריה ללאו

משלקחה ולא שלחה והשמא עשה

הוא דאריכא ס"ד אמינא לייתי עשה

ולידחי עשה להכי איצטרין קרא:

אלא למאן דסני צטלו ולא צטלו.

צטל עשה שבה לגמרי שאין יכול

לקיימו עוד כגון ששחטה חייב לא

צטל עשה שבה כל זמן שלא שחטה

אע"פ שלא שלח מיד כשהתרו צו פטור

וה"ג כל זמן שלא שחטה לא עבריה

ללאו דצעמוד ושלח והפטור קאי ואכתי

ומו לרצי יהודה דאמר. במתני' לוקה ואינו משלח ואמר לקמן דהיינו טעמא דרצי יהודה דקסבר שלח מעיקרא משמע כלומר לא תקח

האם אבל כשתמלאנה שלחנה ואם לקחה לא קאמר קרא דלשלחה הא מו ליכא לאוקמא כשעצר ונטלה דהא אפילו לדבר הרשות עשה

ליכא ולא צעי שילוח דכיון דנטלה עבריה ללאו ועשה דלאו צעמוד ושלח קאי:

על מנא לשלחה. ואפילו לרצי יהודה צעמוד ושלח קאי דהא לא עבריה ללאו ואי נמי לא משלחה מו ליכא לאו דהא כבר לקחה צהייתר ומו לא קרינא ציה לא תקח ועשה איכא וס"ד

לייתי עשה דמזורע ולידחיה להכי איצטרין קרא: **ומאי אולמיה**. דעשה דמזורע מעשה דשלוח דתיסק אדעתיה דנידחיה: **ימחה על המים**. פרשת סוטה יש בה הזכרות הרבה כמובות: **אסור בתשמיש המטה**. כמאן דאמר צמועד קטן (דף יז:) ימי ספירו וקל וחומר

לימי חלוטיו: **אהלו זו אשמו**. שצו לכס לאהליכס [דברים ה] לנשותיכס שאסרתים לכס ואמרתי אל תגשו אל אשה (שמות יט): **בַּרְתְּנִי** טעמא

דרצי יהודה דלוקה מפרש צנמרא: ואינו משלח. דאיסור דעצד עצד: אין לוקין עליו. דלהכי נתקו לעשה לומר אם עבר על

הללו יעשה זאת וינצל לא תקח האם ואם לקח שלח תשלח: **זה הכלל וכו'** אין לוקין עליו. אלא אם כן לא קיימו תוך כדי דבור למאן

דחני קיימו ולא קיימו אלא משלח תוך כדי דבור ואינו לוקה ואם לא שלח לוקה ונריך לשלח^(ט) אחר לקיחה משמע ולמאן דחני צטלו ולא

צטלו צעי עד שישחוט אותה ואי לא לא לקי: **גב'** **צעלמא**. כגון לא תגזול והשיב את הגזלה דהתם ליכא למימר קודם גזילה

משמע דאם לא גזל מה ישיב: **שלח מעיקרא משמע**. הכי קאמר קרא לא תקח האם אבל מה יש עליך לעשות כשתמלא קן

שלח תשלח את האם ואין כאן ניתק לעשה אלא עברת עשה ולא תעשה מפני שהעשה קדם: **והשיב את הגולה**. אף על פי שכתוב

אחרון צפרשה על כרחק לאו שניתק לעשה הוא שאין השבה קודם גזילה וכשגזל עבר על לא תגזול נמצא העשה נצטווה לאחר גזילה:

פרק שנים עשר חולין

קמא.

לֹא צָרִיבָא דַּעֲבָר וּשְׁקָלֶיהָ דְּלֹא עֲבִירָה [א כו'. מכאן קשה לפי ריב"א

צפ' אלו עוזרין (פסחים דף מז:) דאמר אחרישה לא ליחייב הואיל

וחזי לכסויי זהו דס כפור והקשה והא יוס טוב עשה ולא תעשה

הוא ותירך דנהי דלא דחי מיהו אם עבר על אותו לאו אינו

לוקה דהא דלא דחי היינו משום

עשה אבל הללו כמאן דלייתה

דעשה דחי ליה והכא משמע דכל

זמן דלא עבר ושקלה איכא עשה

ולא תעשה ונריך לומר לפירושו

שמה דוקא לענין דלא לקי על אותו

לאו אבל לא מדחי ליה לגמרי:

אי

איפכא אין שם ^(ה) אפרוח אלא אחד או ביצה אחת פטור מלשלח דבעינן

אפרוחים או ביצים וליכא היו שם אפרוחים מפריחים או ביצים מוזרות

חייב לשלח שנאמר קן קן מכל מקום אם כן נכתוב קרא והאם רובצת

עליהם מאי ^ו והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים לאקושי אפרוחים

לביצים וביצים לאפרוחים: **בַּרְתְּנִי** ^זשלחה וחזרה אפי' ארבעה וחמשה

פעמים חייב שנאמר ^חשלח תשלח את האם ^טאמר הריני נוטל את האם

ומשלח את הבנים חייב שנאמר שלח תשלח את האם ^(א)נטל את הבנים

והחזירין ^בלה ואח"כ חזרה האם עליהן פטור מלשלח: **גב'** א"ל ההוא מרבנן

לרבא ^גואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנין א"ל שלח אפילו מאה

פעמים תשלח אין לי אלא לדבר הרשות לדבר מצוה מניין ת"ל תשלח מכל

מקום א"ל ר' אבא בריה דרב יוסף בר רבא לרב כהנא אלא טעמא דכתב

רחמנא תשלח הא לאו הכי הוה אמינא לדבר מצוה לא עשה ולא תעשה

הוא ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה לא צריכא דעבר ושקלה לאם דלאו

עבריה עשה הוא דאיכא לייתי עשה ולידחי עשה קמ"ל הניחא למאן ^דדחני

קיימו ולא קיימו אלא למאן דחני בטלו ולא בטלו כמה דלא שחטה לא

עבריה ללאו ותו לר' יהודה דאמר שלח מעיקרא משמע אפי' עשה נמי

ליכא אלא אמר מר בר רב אשי כגון שננטלה על מנת לשלח דלאו ליכא

עשה הוא דאיכא ולייתי עשה ולידחי עשה ^המאי אולמיה דהאי עשה מהאי

עשה סלקא דעתך הואיל ואמר מר ^וגדול שלום שבין איש לאשתו שהרי

אמרה תורה שמו של הקב"ה שנכתב בקדושה ימחה על המים והאי מצורע

כיון דרכמה דלא מטהר אסור בתשמיש המטה דכתיב ^זוישב מחוץ לאהלו

שבעת ימים אהלו זו אשתו מכאן שאסור בתשמיש המטה ^חמהו דתימא

כיון דאסור בתשמיש המטה לייתי עשה ידידה ולידחי עשה דשלוח הקן

קמ"ל: **בַּרְתְּנִי** ^טהנוטל אם על הבנים ר' יהודה אומר לוקה ואינו משלח

וחכמים אומרים ^ימשלח ואינו לוקה זה הכלל וכל מצות לא תעשה שיש

בה קום עשה אין לוקין עליה: **גב'** בעי רבי אבא בר ממל טעמא דרבי

יהודה משום דסבר לאו שניתק לעשה לוקין עליו או דלמא בעלמא סבר

לאו שניתק לעשה אין לוקין עליו והכא היינו טעמא משום דקסבר שלח

מעיקרא משמע תא שמע גנב וגזלן ישנן בכלל מלקות דברי רבי יהודה

והא הכא דלאו שניתק לעשה הוא דרחמנא אמר ^אלא תגזול ^בוהשיב את

לוקין עליו אמר ליה ר' זירא לאו אמינא לכו כל מתניתא דלא תניא בי

רבי

: **ומו לרצי יהודה דאמר**. במתני' לוקה ואינו משלח ואמר לקמן דהיינו טעמא דרצי יהודה דקסבר שלח מעיקרא משמע כלומר לא תקח

האם אבל כשתמלאנה שלחנה ואם לקחה לא קאמר קרא דלשלחה הא מו ליכא לאוקמא כשעצר ונטלה דהא אפילו לדבר הרשות עשה

ליכא ולא צעי שילוח דכיון דנטלה עבריה ללאו ועשה דלאו צעמוד ושלח קאי:

על מנא לשלחה. ואפילו לרצי יהודה צעמוד ושלח קאי דהא לא עבריה ללאו ואי נמי לא משלחה מו ליכא לאו דהא כבר לקחה צהייתר ומו לא קרינא ציה לא תקח ועשה איכא וס"ד

לייתי עשה דמזורע ולידחיה להכי איצטרין קרא: **ומאי אולמיה**. דעשה דמזורע מעשה דשלוח דתיסק אדעתיה דנידחיה: **ימחה על המים**. פרשת סוטה יש בה הזכרות הרבה כמובות: **אסור בתשמיש המטה**. כמאן דאמר צמועד קטן (דף יז:) ימי ספירו וקל וחומר

לימי חלוטיו: **אהלו זו אשמו**. שצו לכס לאהליכס [דברים ה] לנשותיכס שאסרתים לכס ואמרתי אל תגשו אל אשה (שמות יט): **בַּרְתְּנִי** טעמא

דרצי יהודה דלוקה מפרש צנמרא: ואינו משלח. דאיסור דעצד עצד: אין לוקין עליו. דלהכי נתקו לעשה לומר אם עבר על

הללו יעשה זאת וינצל לא תקח האם ואם לקח שלח תשלח: **זה הכלל וכו'** אין לוקין עליו. אלא אם כן לא קיימו תוך כדי דבור למאן

דחני קיימו ולא קיימו אלא משלח תוך כדי דבור ואינו לוקה ואם לא שלח לוקה ונריך לשלח^(ט) אחר לקיחה משמע ולמאן דחני צטלו ולא

צטלו צעי עד שישחוט אותה ואי לא לא לקי: **גב'** **צעלמא**. כגון לא תגזול והשיב את הגזלה דהתם ליכא למימר קודם גזילה

משמע דאם לא גזל מה ישיב: **שלח מעיקרא משמע**. הכי קאמר קרא לא תקח האם אבל מה יש עליך לעשות כשתמלא קן

שלח תשלח את האם ואין כאן ניתק לעשה אלא עברת עשה ולא תעשה מפני שהעשה קדם: **והשיב את הגולה**. אף על פי שכתוב

אחרון צפרשה על כרחק לאו שניתק לעשה הוא שאין השבה קודם גזילה וכשגזל עבר על לא תגזול נמצא העשה נצטווה לאחר גזילה:

רבי

עין משפט

בה א ב ג מיי פ"ג

מה' שחטה ה' ה

ו ז סנא עשין סה טו"ע

י"ד ס"י רנצ סעיף ה:

כו ד מיי פ"ה מה'ל

שומא' דרעת ה' א:

כו ה מיי פ"ג מה'ל

שחטה ה' א וע"ש

סנא עשין סה טו"ע י"ד

ס"י רנצ סעיף ו:

כה ו מיי פ"ח מה'ל

סהדרי' ה' ב:

פטור מלשלח. דהא כיון

דוחה צה מוזמן קרינא

צחו (דע"ל קל"ט). קיימו

ולא קיימו. בללו היתק

לעשה, קיים את העשה

פטור, לא קיימו חייב,

העשה מיקוץ של לאו

הוא ואין הללו תלוי צביטול

העשה, שמשעה שעבר

הללו נגמר, אבל העשה

נימן לעקור המלקות

ולכשנא לבי"ד או יקיים

העשה ויעטר או ילקח

(מכות יט.) בטלו ולא

בטלו. בטל את העשה

חייב על האלו, אלא בטל

את העשה פטור, שהלאו

תלוי צביטול העשה ואינו

נגמר עד שיצטל את

העשה בריש ציטול עולם

שלא יוכל להתקיים עוד

(שם.) שמו של הקב"ה.

שנצב במגילה ימן ה'

אותן וגו' דכדכתי וכתב

אם כל האלות האלה

וגו' (סוכה ג.) ימחה

על המים. דכתיב צטוטה

ומחה אל מי המרים והרבה

הזכרות צפרשה ואפ"ה

כתיב ומחה (מכות יא.)

לדקוק את הסוטה ואם

טוירה היא יחא שלום

ציניהם (סוכה שם.) לוקה

ואינו משלח. קסבר שלח

מעיקרא משמע, לא תקח

האם אלא שלחנה קודם

לקיחה, ואע"ג דכתיב תבר

לא תקח, לאו למימרא

דלא לקחת שלח ויהיו לאו

שיתק לעשה, אלא לאו

שקדמו עשה הוא (מכות

סז. ובעי"ז שם יז.) משלח

ואינו לוקה. קסבר שלח

אחר לא תקח משמע

דכדכתי, והוה ליה עתק

לעשה ואם לקחת שלח

(שם ושם).